Minister Edukacji

DKO-WKiDN.055.3.2026.BK

Warszawa, 12 czerwca 2026 r.

Pani

Małgorzata Kidawa-Błońska

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie Pana Senatora Aleksandra Szweda nr BPS/043-58-1517/26

Szanowna Pani Marszałek,

składam na Pani ręce odpowiedź na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Aleksandra Szweda dotyczące porozumienia podpisanego z Polską Unią Buddyjską w sprawie kwalifikacji nauczycieli do nauczania religii.

Szanowny Panie Senatorze,

uprzejmie wyjaśniam, że zmiany w zakresie organizacji nauki religii wprowadzone przez Ministra Edukacji w latach 2024-2025 mają na celu zapewnienie równego traktowania wszystkich uczniów – zarówno wierzących, jak i niewierzących.

Religia pozostaje obecna w systemie edukacji, jednak jej organizacja wymagała dostosowania do realiów demograficznych i organizacyjnych szkół (dotyczy to zwłaszcza liczebności grup i siatki godzin). Celem wprowadzonych zmian jest uporządkowanie systemu, a nie eliminacja nauczania religii.

Nauczanie danej religii w szkole jest zawsze uzależnione od decyzji dzieci i młodzieży wiernych danego kościoła lub związku wyznaniowego i jest prowadzone na wniosek

telefon: + 48 22 34 74 204
adres email: sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
gov.pl/web/edukacja

Al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

rodziców bądź pełnoletnich uczniów, ale nie jest możliwością mającą na celu zastąpienie nauczania religii katolickiej.

Zmiany mają na celu lepsze dopasowanie organizacji zajęć do realnego zainteresowania uczniów (lekcja religii jest organizowana przed lub po zajęciach obowiązkowych, a ocena z religii nie jest już wliczana do średniej ocen ucznia). Podkreślenie dobrowolnego charakteru uczestnictwa sprzyja bardziej świadomemu i zaangażowanemu udziałowi, co może być korzystne zarówno dla uczniów, jak i dla samych wspólnot religijnych.

Rząd pozostaje przy tym otwarty na dialog ze stroną kościelną oraz na analizę zmian w kontekście obowiązujących umów międzynarodowych. Wspólnym celem powinno być znalezienie rozwiązań, które będą zgodne zarówno z porządkiem prawnym państwa, jak i oczekiwaniami kościołów i wspólnot religijnych.

Odnosząc się do pytań dotyczących podpisanego 26 marca 2026 r. porozumienia z Polską Unią Buddyjską uprzejmie wyjaśniam, że stosownie do art. 53 ust. 4 Konstytucji RP[1]: *Religia kościoła lub innego związku wyznaniowego o uregulowanej sytuacji prawnej może być przedmiotem nauczania w szkole, przy czym nie może być naruszona wolność sumienia i religii innych osób.*

Zgodnie zaś z art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania[2] (Dz. U. z 2005 r. Nr 231, poz. 1965):
1. Kościoły i inne związki wyznaniowe mogą nauczać religii oraz wychowywać religijnie dzieci i młodzież, zgodnie z wyborem dokonanym przez ich rodziców lub opiekunów prawnych.
2. Nauczanie religii dzieci i młodzieży jest wewnętrzną sprawą kościołów i innych związków wyznaniowych. Jest ono organizowane, zgodnie z programem ustalonym przez władze kościoła lub innego związku wyznaniowego, w punktach katechetycznych znajdujących się w kościołach, domach modlitw i innych pomieszczeniach udostępnionych na ten cel przez osobę uprawnioną do dysponowania nimi.
3. Nauczanie religii uczniów szkół publicznych i wychowanków przedszkoli publicznych może odbywać się również w szkołach i przedszkolach na zasadach określonych w odrębnej ustawie.

[1] Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483 ze z późn. zm.
[2] t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 231, poz. 1965 z późn. zm.

telefon: + 48 22 34 74 100
adres email: sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
gov.pl/edukacja
Al. J.Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

Nauczanie religii w szkołach i przedszkolach odbywa się zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach[3]. Zgodnie z § 5 ust. 1 tego rozporządzenia przedszkole lub szkoła zatrudnia nauczyciela religii, katechetę przedszkolnego lub szkolnego, zwanego nauczycielem religii, wyłącznie na podstawie imiennego pisemnego skierowania do danego przedszkola lub szkoły, wydanego przez:

1) w przypadku Kościoła Katolickiego – właściwego biskupa diecezjalnego,

2) w przypadku pozostałych kościołów oraz innych związków wyznaniowych - właściwe władze zwierzchnie tych kościołów i związków wyznaniowych.

Natomiast zgodnie z § 6 ww. rozporządzenia kwalifikacje zawodowe nauczycieli religii określają odpowiednio Konferencja Episkopatu Polski Kościoła Katolickiego oraz **właściwe władze zwierzchnie kościołów lub innych związków wyznaniowych - w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej.**

Zasady dotyczące kwalifikacji zawodowych nauczycieli określają przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli[4]. Zgodnie z § 8 ww. rozporządzenia kwalifikacje do nauczania religii posiada osoba, która spełnia wymagania kwalifikacyjne określone w porozumieniach zawartych między ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania a Konferencją Episkopatu Polski, a **także władzami innych kościołów i związków wyznaniowych.**

Na podstawie przywołanych wyżej przepisów, ponad dwadzieścia kościołów i związków wyznaniowych o uregulowanej w Rzeczypospolitej Polskiej sytuacji prawnej może prowadzić w szkołach publicznych – na życzenie rodziców – nauczanie religii określonego wyznania.

Na podstawie ww. przepisów zostały zawarte następujące porozumienia:

1) porozumienie pomiędzy Zarządem Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 1995 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli religii,

[3] t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 983 z późn. zm.
[4] Dz.U. z 2023 r., poz. 2102 z późn. zm.

2) porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli religii, odnoszące się do nauczycieli religii katolickiej,

3) porozumienie pomiędzy Aliansem Ewangelicznym w Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 8 maja 2012 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii Kościołów zrzeszonych w Aliansie Ewangelicznym w Rzeczypospolitej Polskiej i z nim współpracujących (dotyczy nauczycieli religii kierowanych przez władze zwierzchnie 12 kościołów zrzeszonych w Aliansie Ewangelicznym),

4) porozumienie pomiędzy Naczelną Radą Kościoła Zielonoświątkowego oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 12 lipca 2012 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli religii,

5) porozumienie pomiędzy Ewangelicznym Związkiem Braterskim w Rzeczpospolitej Polskiej oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2013 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii.

6) porozumienie pomiędzy Polską Radą Ekumeniczną oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej (czyli Kościoła Chrześcijan Baptystów, Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, Kościoła Ewangelicko-Metodystycznego, Kościoła Ewangelicko-Reformowanego, Kościoła Polskokatolickiego i Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego).

7) porozumienie pomiędzy Zborem w Wodzisławiu Śląskim oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii,

8) porozumienie Między Polską Unią Buddyjską oraz Ministrem Edukacji w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii buddyjskiej.

Rejestr kościołów i innych związków wyznaniowych jest prowadzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, natomiast Minister Edukacji odpowiada wyłącznie za określenie kwalifikacji nauczycieli religii danego kościoła lub związku wyznaniowego.

Przepisy prawa nie uzależniają możliwości nauczania danej religii lub danego wyznania oraz podpisania porozumienia w sprawie kwalifikacji nauczycieli tej religii lub tego wyznania od liczby wyznawców danego kościoła lub związku wyznaniowego.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Katarzyna Lubnauer
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

telefon: + 48 22 34 74 100
adres email: sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
gov.pl/edukacja

Al. J.Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa